

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту економіки та
менеджменту



Сергій ПОБІГУН

«01» 09 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Конкурентоспроможність підприємства

Освітній рівень	<u>магістр</u> (назва освітнього рівня)
Галузь знань	<u>С Соціальні науки, журналістика та інформація</u> (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	<u>С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями С1.01 Економіка)</u> (код і назва спеціальності)
Освітня програма	<u>Економіка інноваційного розвитку</u> (назва ОП)
Статус дисципліни	<u>обов'язкова</u> обов'язкова/вибіркова
Мова викладання	<u>українська</u>

Розробник:

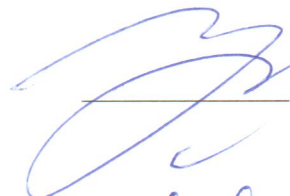
доцент кафедри
прикладної економіки,
к.е.н., доцент
iryna.fedorovych@nung.edu.ua

 Ірина ФЕДОРОВИЧ

Схвалено на засіданні кафедри прикладної економіки

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри прикладної економіки

 Уляна БЕРЕЖНИЦЬКА

Узгоджено:

Гарант ОП «Економіка інноваційного розвитку»

 Ірина ФЕДОРОВИЧ

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	Мета вивчення дисципліни є освоєння та поглиблення теоретичних знань, оволодіння сучасним методичним інструментарієм та практичними навичками і набуття здобувачами відповідних професійних компетенцій з ефективного управління конкурентоспроможністю підприємств в сучасних умовах господарювання. Завдання курсу: • формувати у студентів систему знань, необхідних для забезпечення конкурентоспроможності сучасних вітчизняних підприємств; • вивчити ключові проблеми конкуренції та конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств різних галузей; • набути умінь визначати й оцінювати показники і фактори конкурентоспроможності підприємств різних типів, розробляти програми її підвищення;
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	Навчально-методичне забезпечення розміщено на сторінці кафедри прикладної економіки за покликанням: http://surl.li/hzmmx Дистанційний курс на навчальній платформі MOODLE: https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=1759
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	
Постреквізити	Стратегічне управління економічним розвитком, управління проєктами, соціальна відповідальність бізнесу
Результати навчання	ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.
Компетентності	Загальні: ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Спеціальні (фахові): ФК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки. ФК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси. ФК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
Підсумковий контроль, форма	екзамен
Перелік соціальних,	- вміння бути комунікабельним; - вміння бути тактовним і ввічливим;

«м'яких» навичок (soft skills)	- вміння брати на себе відповідальність за прийняті рішення - вміння логічно і критично мислити
---	---

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (<https://rb.gy/9drqjd>) відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять за чинним протягом семестру розкладом є обов'язковим. Відвідування та запізнення не мають прямого впливу на систему нарахування балів, однак у разі систематичних пропусків занять та невиконання передбачених оцінюваних активностей (тестування, практичних робіт), викладач залишає за собою право доповісти про даний випадок в дирекцію інституту в письмовій формі.

Під час лекційних занять дозволяється використання мобільних телефонів, ноутбуків та планшетів для перегляду презентаційних та текстових складових лекційних матеріалів. Під час практичних занять дозволяється використовувати телефони та планшети для перегляду презентаційних матеріалів, а також власні ноутбуки для виконання практичних робіт та демонстрації результатів роботи під час захисту.

Вітається активність здобувача на лекціях та уміння ставити запитання за темою лекції до викладача.

У разі проведення заняття з використанням засобів дистанційного навчання, доступ до відеоконференції здійснюється виключно з корпоративного облікового запису електронної пошти з метою ідентифікації здобувача вищої освіти. У разі, якщо захисти практичних робіт проходять з використанням засобів дистанційного навчання, здобувач на час захисту роботи зобов'язаний увімкнути відеозв'язок.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Здобувачі освіти зобов'язані неухильно виконувати «Положення про академічні доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (від 05.04.2022р., наказ №73). Зокрема, самостійно виконувати аудиторні завдання, не фальсифікувати свої результати навчання; уникати списування, не користуватися підказками інших осіб під час проведення заходів поточного контролю знань; дотримуватися коректності в посиланнях на джерела інформації у разі запозичення відомостей, тверджень та ідей.

3) щодо оцінювання

Форма зарахування навчальної дисципліни відповідає вимогам навчального плану і враховує специфіку дисципліни, у тому числі поставлені цілі та результати навчання.

Здобувачів інформують на першому занятті з даної дисципліни про правила зарахування навчальної дисципліни, у тому числі – обсяг вимог, форми та критерії оцінювання. До всіх здобувачів застосовуються єдині принципи, вимоги та критерії оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: лекції – 40% семестрової оцінки, практичні заняття – 60 % семестрової оцінки.

Оцінювання знань здобувачів проводиться за результатами комплексних контролів за двома змістовними модулями 3М1 та 3М2 та за умови виконання семінарських занять. Мінімальний рівень результатів навчання (за семестр отримано не менше 35 балів за шкалою ЄКТС) здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю з дисципліни. Форма семестрового контролю – екзамен.

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контролю здійснюються згідно «Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій» від 22.10.2022р. (наказ №262).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Терміни виконання практичних та розрахункових робіт встановлюють залежно від складності завдань. Зазвичай це наступне практичне заняття за розкладом. У випадку протермінування оцінка знижується на 50%. Перескладання колоквиумів можливе за умови отримання оцінки менше 60% від оцінки колоквиуму і не більше одного разу. Терміни перескладання узгоджуються із викладачем.

Умови допуску до перескладання модульного та підсумкового контролів, графік і форми перескладання регламентовані Положення про організацію освітнього процесу в ІФНТУНГ.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача освіти можливе при поданні здобувачем заяви щодо визнання; ідентифікації задекларованих у письмовій формі результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню за даною дисципліною; оцінювання задекларованих результатів навчання особи; прийняття рішення про визнання та зарахування особи відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні. Процедура визнання результатів навчання у неформальній освіті регулює ПОЛОЖЕННЯ про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу (<https://griml.com/Ew5zh>)

Здобувач повинен пред'явити сертифікат про успішне завершення курсу (з вказаною оцінкою). Теми онлайн-курсу, тренінгу, курсу повинні відповідати навчальним елементам дисципліни. Приклад курсу, елементи яких можуть бути визнані та зараховані як оцінювані активності: дистанційний курс EDERA: «Соціальне підприємництво та конкурентоспроможність» – <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/309>

Оцінювання результатів можливе за умови надання сертифікату про проходження курсу та результатів оцінювання (прогресу). Результати за рекомендованим курсом можуть бути зараховані за бажанням здобувача як:

- результат індивідуальної роботи, колоквиумів або
- шляхом нарахування додаткових балів до підсумкової оцінки.

Перевід результатів оцінювання (прогресу) за проходження курсу в поточну оцінку здійснюється наступним чином:

Результати тестування (прогрес)	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	66-70	71-75	76-80	81-85	86-90	91-95	96-100
Поточна оцінка	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salol.li/4e3C9Ef>



7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/Bf3dee7>



8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://salo.li/87d1f3F>



9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року № 82. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salo.li/1E36Aae>



3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах	
		Семестр <u>1</u>	Семестр <u>2</u>
Кількість кредитів ECTS	4	4	
Загальний обсяг часу, год.	120	120	
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	36	36	
– лекційні заняття	18	18	
– практичні/семінарські заняття	18	18	
– лабораторні заняття	-	-	
Самостійна робота, год	84	84	
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	екзамен	екзамен	

3.2. Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин	Література
М 1	Теоретико-методичні засади конкурентоспроможності підприємства	18	
ЗМ 1	Конкуренція та конкурентоспроможність: суть і роль у діяльності підприємства Сутнісна характеристика поняття «конкуренція». Функції та види конкуренції. Форми та засоби цінової і нецінової конкуренції.	2	1,3,4,7
ЗМ 2	Державне регулювання конкуренції. Сутність, мета та інструментарій державного регулювання конкуренції. Правові засади державного регулювання конкуренції. Антимонопольний комітет як спеціальний орган державної політики у сфері конкуренції.	2	1,2,3,4
ЗМ 3	Конкурентне середовище та конкурентні переваги підприємства Сутність конкурентного середовища та його складові. Методика діагностики конкурентного середовища підприємства. Оцінювання конкурентних сил та визначення типу ринку. Аналіз конкурентних позицій підприємства на ринку. Діагностика конкурентоспроможності підприємства.	2	1,2,3,7,12
ЗМ 4	Потенціал конкурентоспроможності підприємства та методи його оцінки Сутність та рівні потенціалу конкурентоспроможності підприємства. Складові потенціалу конкурентоспроможності підприємства. Фактори та складові конкурентоспроможності підприємства. Методи оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства.	2	1,2,3,4,11
ЗМ 5	Якість та інноваційність як ключові фактори конкурентоспроможності продукції Поняття якості продукції та конкурентоспроможності продукції та їх основні чинники. Параметри і показники конкурентоспроможності продукції. Ціна, якість та конкурентоспроможність продукції. Методика та методи оцінювання конкурентоспроможності продукції	2	1,3,4,10,11

ЗМ6	Конкурентоспроможність торговельної марки та оцінка її рівня Ідентифікація конкурентних переваг торговельної марки. Роль брендингу у забезпеченні конкурентоспроможності продукції. Розробка конкурентної карти ринку за результатами використання конкурентних переваг торговельної марки	2	1,3,4,10,11
ЗМ7	Конкурентоспроможність шляхом інновацій Зміст та поняття інновацій. Класифікація інновацій. Життєвий цикл інновації, стадії. Підходи до управління інноваціями. Види інновацій. Інновації як конкурентні переваги бізнесу. Магічний квадрант Gartner.	2	1,3,4,10,11
ЗМ8	Стратегії інноваційної конкуренції, венчурне фінансування та організаційні форми інноваційної діяльності підприємства Стратегії інноваційної конкуренції: технологічне лідерство та імітація. Венчурна модель інноваційного підприємства. Проектна організація інноваційного підприємства. Умови конкурентоспроможності стартапів	2	1,3,4,10,11
	Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності підприємства 1. Концепція розробки та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності підприємства. 2. Етапи розробки програми підвищення конкурентоспроможності підприємства. 3. Напрями формування економічного механізму підвищення конкурентоспроможності підприємства. 4 Розробка і реалізація конкурентної стратегії підприємства.	2	1,3,4,10,11
	Всього	18	

3.3. Практичні (семінарські) заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин	Література
М 1	Конкурентоспроможність підприємства	18	
П 1.1	Конкуренція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги: суть та роль у діяльності підприємства.	2	1,3,4,5
П 1.2	Державне регулювання конкуренції. Сутність, мета та інструментарій державного регулювання конкуренції. Правові засади	2	1,3,4,5

	державного регулювання конкуренції.		
П 1.3 П 1.4	Діагностика конкурентного середовища підприємства. Діагностика конкурентного середовища підприємства (SWOT, PEST, аналіз 5 сил Портера). Оцінювання та аналіз конкурентного середовища підприємств різними методами діагностики. Розрахункова робота №1.	4	1,3,4,5
П 1.5 П 1.6	Діагностика конкурентоспроможності підприємства. Оцінювання та аналіз конкурентоспроможності підприємства різними методами діагностики	4	1,3,4,5,9
П 1.7	Діагностика конкурентоспроможності продукції. Оцінювання та аналіз конкурентоспроможності продукції підприємств різними методами діагностики. Оцінка конкурентоспроможності підприємства (на конкретному прикладі)	2	1,3,4,5,8
П 1.8	Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності підприємства Розроблення та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	2	1,3,4,5,8
П 1.9	Комплексний аналіз конкурентоспроможності підприємства (кейс-стаді)	2	1,3,4,5,8
	Всього	18	

3.4. Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені.

3.5. Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 5.

Таблиця 5 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Обсяг годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	30
Підготування до практичних занять та контрольних заходів	20
Підготовка до екзамену	14
Усього годин	84

Перелік матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 6.

Таблиця 6 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література
М 1	Конкурентоспроможність підприємства	30	
ЗМ 1	Методичні особливості проведення діагностики галузі.	4	2,4,6,11,12
ЗМ 2	Формування конкурентних переваг підприємства. Оцінювання формування конкурентних переваг підприємства. Методи забезпечення конкурентних переваг підприємства	6	2,4,6,10,12
ЗМ 3	Визначення потенціалу конкурентоспроможності підприємства та його складових	4	2,4,6,10,12
ЗМ 4	Розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності підприємства. Етапи розробки і реалізації конкурентної стратегії підприємства	6	2,6,10,11,12
ЗМ 5	Менеджмент якості як основа забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства	4	4,10,11,12
ЗМ 6	Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємства. Інструменти забезпечення соціальної відповідальності та конкурентоспроможності підприємства	6	3,4,11,12
Всього:		30	

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна початкова література

1. Дмитрієв І.А., Кирчата І.М., Шершенюк О.М. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с. <https://surl.li/jlkdjin>
2. Шевченко Л.С. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства): навч. посіб. у питаннях і відповідях. Харків: Право, 2022. 312 с. <https://surl.li/ibmhjt>
3. Вашків О.П., Собко О.М., Смерека С.Б. Управління конкурентоспроможністю продукції: навч. посіб. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 272 с.
4. Федорович І.В. Конкурентоспроможність підприємства. Конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2023. 85 с. (<http://surl.li/iojhf>)
5. Федорович І.В. Методичні вказівки для виконання розрахункових робіт. Конкурентоспроможність підприємства. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2023. 40 с. (<http://surl.li/iojhm>)

4.2 Додаткова навчальна література

1. Цибульська Е. І. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. Харків: Вид-во НУА, 2018. 320 с. <http://surl.li/rgcsr>
2. Федорович І.В., Метешоп І.М. Оцінка рівня конкурентоспроможності будівельних компаній за критеріями. «Review of transport economics and management».

2022. №7 (23). С.168-177.

3. Кушина А.Я., Федорович І.В., Теоретичні аспекти та фактори впливу на зростання конкурентоспроможності будівельних компаній в умовах сталого розвитку. *«Успіхи досягнення в науці»*. 2024. №7 (7). С.624-637.

4. Федорович І. В., Кушина А.Я. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств будівельної галузі в умовах сталого розвитку. *«Сучасні світові тенденції розвитку науки, освіти і технологій»* (Біла Церква, 20 березня 2024 року): Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, Біла Церква, 2024. С. 31-33.

5. Метошоп І.М., Федорович І.В. Методика оцінювання конкурентоспроможності підприємств деревообробної галузі. *Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи*: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 23-24 вересня 2022 р.). – Одеса, 2022. С.458

6. Федорович І.В., Запихляк І.Б. Екологічні аспекти управління розвитком підприємств в сучасних умовах. *Сталий розвиток – стан та перспективи*: матеріали Міжнародного наукового симпозиуму SDEV'2018 (Львів-Славське, Україна 28 лютого – 03 березня 2018 р.). – Львів, 2018. С. 261-264.

7. Zelinska H., Fedorovich I. New approaches to effective management of human resources in the market conditions. Management of innovative development the economic entities monograph / edited by M. Bezpartochnyi, I. Britchenko, in 2 Vol. / Higher School of Socsal and Economic. – Przeworsk: Wydawnictwo i Drukarnia NOVA SANDEC, 2018. –Vol. 1.-180-189 p.

8. Федорович І.В. Стратегія підприємства як засіб досягнення конкурентної позиції. *Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії та виклики*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Мукачєво, 18-19 квітня 2019р.) Мукачєво: МДУ, 2019. С.169-171.

9. Федорович І.В. Сучасні підходи до оцінки кадрового потенціалу регіону. *Проблеми формування та реалізації конкурентно-спроможної політики*: матеріали VI Міжнародна науково-практична конференція (Львів, 19-20 вересня 2019 р.). – Львів, Національний університет «Львівська політехніка», 2019.

10. Клименко К. В., Берлоус М. В., Гораль Л. Т., Федорович І. В. Інноваційний розвиток промислових підприємств в умовах 4.0 індустрії. *Актуальні проблеми менеджменту в умовах сучасних викликів* (Івано-Франківськ, 7-8 квітня 2021 року): Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, Івано-Франківськ, 2021. С. 74-76.

11. Савченко С. М. Критичний аналіз наявного методичного інструментарію оцінювання конкурентоспроможності підприємств. *Економіка та держава*. 2020. № 7. С. 79–84.

12. Enterprise competitiveness management in modern business conditions. Article in WAYS TO IMPROVE CONSTRUCTION EFFICIENCY · September 2019 DOI: 10.32347/2707-501x.2019.42.66-76

4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. EDERA: Курс «Соціальне підприємництво та конкурентоспроможність» –

<https://study.ed-era.com/uk/courses/course/309>

2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. Редакція від 16.08.2020. -URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

3. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» від 26.11.1993 № 3659-XII. Редакція від 03.07.2020. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>

4. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 № 2210-III. Редакція від 13.02.2020. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>

5. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 № 236/96-ВР. Редакція від 11.12.2019. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-вр#Text>

6. Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» від 01.07.2014

№ 1555-VII. Редакція від 16.07.2020 - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18#Text>

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наводяться в таблиці 6.

Таблиця 6 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань;	МН 1 - словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь – пояснення, МН 1.3 – бесіда); МН 2 - наочні методи (МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.1 – вправи, МН 3.4 - практичні роботи); МН 7 – аналітичний метод; МН 10 - метод узагальнення; МН 17 – дослідницький метод; МН 18 - методи самостійної роботи вдома; МН 20 - інтерактивні методи (МН 20.1 - кейс-метод, МН 20.2 - дискусія, диспут, МН 20.3 - мозковий штурм, МН 20.4 - рольові і ділові ігри, МН 20.7 - бесіда-діалог)	МФО 1 – екзамен МФО 4 – поточний контроль МФО 5 - усний контроль МФО 6 - письмовий контроль МФО 8 - тестовий контроль
ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси,	МН 1 - словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь – пояснення, МН 1.3 – бесіда); МН 2 - наочні методи (МН 2.4 -	МФО 1 – екзамен МФО 4 – поточний контроль МФО 5 - усний контроль МФО 6 - письмовий контроль МФО 8 - тестовий контроль

обмеження та ризики.	комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.1 – вправи, МН 3.4 - практичні роботи); МН 7 – аналітичний метод; МН 10 - метод узагальнення; МН 17 – дослідницький метод; МН 18 - методи самостійної роботи вдома; МН 20 - інтерактивні методи (МН 20.1 - кейс-метод, МН 20.2 - дискусія, диспут, МН 20.3 - мозковий штурм, МН 20.4 - рольові і ділові ігри, МН 20.7 - бесіда-діалог);	
ПРН 18.* Вміти обґрунтовувати та оцінювати власні результати наукових досліджень у сфері економіки, використовуючи презентаційні матеріали українською та іноземною мовами	МН 1 - словесні методи (МН 1.1 – лекція, МН 1.2 – розповідь – пояснення, МН 1.3 – бесіда); МН 2 - наочні методи (МН 2.4 - комп'ютерні і мультимедійні методи); МН 3 - практичні методи (МН 3.1 – вправи, МН 3.4 - практичні роботи); МН 7 – аналітичний метод; МН 10 - метод узагальнення; МН 17 – дослідницький метод; МН 18 - методи самостійної роботи вдома; МН 20 - інтерактивні методи (МН 20.1 - кейс-метод, МН 20.2 - дискусія, диспут, МН 20.3 - мозковий штурм, МН 20.4 - рольові і ділові ігри, МН 20.7 - бесіда-діалог)	МФО 1 – екзамен МФО 4 – поточний контроль МФО 5 - усний контроль МФО 6 - письмовий контроль МФО 8 - тестовий контроль

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
МФО 8 Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1 (колоквіум)	20
МФО 8 Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2 (колоквіум)	20
Контроль засвоєння практичних навиків (МФО 4, МФО 5, МФО 6)	
П 1.3 Практична робота №1	10

П 1.4 Розрахункова робота №1	20
П 1.5 Практична робота №2	10
П 1.9 Практична робота №3	20
Усього	100

На практичних заняттях застосовується поточний контроль (МФО4). Максимальна кількість балів поточного контролю за одне практичне заняття – 20; оцінюються рівень оволодіння теоретичним матеріалом з теми заняття, уміння та навички розв’язання прикладів, задач.

Поточний контроль засвоєння змістовного модуля дисципліни ЗМ1 здійснюється за тестовим методом (МФО8) в середині і в кінці семестру.

За умови виконання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом та програмою і підтвердження опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримано 35 балів за шкалою ЄКТС), здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю з дисципліни у формі екзамену, котрий проводиться під час екзаменаційної сесії.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 9.

Таблиця 9 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам’ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв’язків, знає	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання

		основні поняття навчального матеріалу	
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 10).

Таблиця 10 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як скласти екзамен
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Особливих вимог не потребує. Очне навчання: обладнання для мультимедійних презентацій: мультимедійний проектор, екран проекційний, ноутбук, Доступ до інтернету.

Навчання під час карантину та воєнного стану – проводяться з використанням платформи Google Meet із застосуванням особистих портативних комп'ютерів студентів та засобів дистанційного навчання, розширено використовуються: електронна пошта, viber, WhatsApp. Ресурси науково-технічної бібліотеки ІФНТУНГ.